

Kameny zmizelých dodnes připomínají oběti nacistické perzekuce

27.1.2026 - Kateřina Dobrovolná | Krajský úřad Plzeňského kraje

Mezinárodní den památky obětí holocaustu připadá na 27. ledna. Také Plzeňský kraj si jeho oběti připomíná. Jejich památku je možné uctít například u Kamenů zmizelých - malých pamětních kostek vsazených do chodníků před domy, kde žili lidé deportovaní během druhé světové války.

Kameny zmizelých (Stolpersteine) vracejí do ulic Plzně a dalších měst Plzeňského kraje jména lidí, kteří byli během druhé světové války deportováni a zavražděni. Označují domy, kde dotyční žili.

Z velké části se jedná o honosné domy v centru Plzně, kde pobývali židovští obchodníci, lékaři a další. *„Tato místa ale zpravidla nebyla jejich posledním příbytkem před deportací. Ještě před ní byli mnohdy lidé vystěhováni do jiných částí města, kde v poměrně nuzných podmínkách čekali na deportaci. Jednalo se například o budovy ve Fodermayerově ulici (dnešní ulice Bedřicha Smetany), jejichž židovští obyvatelé končili často v tehdy nevábném okolí Purkyňovy ulice,“* řekl ředitel Státního oblastního archivu v Plzni Karel Řeháček.

Deportovaní Židé byli před transporty do koncentračních táborů shromažďováni ve druhé polovině ledna roku 1942 v sokolovně v plzeňských Štruncových sadech. *„Z téměř každé vesnice na Plzeňsku byla do transportů zaregistrována některá rodina. Například v Nezvěsticích na jižním Plzeňsku se transporty dotkly rodiny oblíbeného obchodníka Šimona Slánského, který byl shodou okolností otcem politika Rudolfa Slánského,“* doplnil historik Jiří Sankot.

Deset občanů Plzně se v lednu 1942 vyhnulo nástupu do transportu sebevraždou. *„Julie Blochová, Klára Jägerová, Kateřina Kornfeldová, Eliška Massárková, Richard Presser, Regina Rudingerová, Anna Saarová, Bedřich Weisskopf, Emilie Weisskopfová a Truda Weisskopfová odešli dobrovolně ze života buď skokem z okna, nebo se otrávil svítiplynem, oxidem uhličitým či hypnotiky. Jejich jména se tak nikdy neobjevila mezi účastníky transportů a oběťmi holocaustu,“* dodal historik.

Ke Kamenům zmizelých v Havlíčkově ulici v Plzni zamířil v úterý 27. ledna i **radní Karel Pressl**: *„Věnujme dnešní vzpomínku všem zemřelým obětem zruďného nacistického režimu. V tichu a pokoře, symbolickým zapálením svíčky, uctěme všechny, kdo byli deportováni, odsouzeni či donuceni k smrti ve jménu této ideologie. Tito lidé, někdy i celé rodiny, položili své životy a jejich oběť si musíme neustále připomínat a nikdy nezapomenout,“* uvedl. Plzeňský kraj se tak připojil k mezinárodní výzvě izraelského velvyslanectví vzpomenout tento den.

Název Stolpersteine znamená doslova „kameny, o které je třeba klopýtnout“. Člověk, který si chce přečíst, co je na nich napsáno, musí totiž sklonit hlavu. Tyto mosazné dlažební kostky se jmény a údaji deportovaných osob jsou rozmístěny napříč celým územím České republiky, kam tento projekt přinesl německý umělec Gunter Demnig. V celkem 31 zemích dnes najdeme na 116 tisíc Stolpersteine.

<https://www.plzensky-kraj.cz/kameny-zmizelych-dodnes-pripominaji-obeti-nacisti>